

TOKARCZUK

OLGA

Cărțile lui Iacob

sau

Marea călătorie
peste șapte granițe,
cinci limbi
și trei religii mari,

fără să le punem la socoteală pe cele mici,
istorisită de cei morți și adăugită de autoare
prin metoda **conjecturii**,
culeasă din multe și felurite **Cărți**
și ațâțată de fantezie,
care este cel mai mare har al omului

Înțelepților întru pomenire,
compatrioților întru reflecțiune,
laicilor întru învățătură,
iar nostalgicilor întru divertisment

Traducere din limba polonă
și note de Cristina Godun

POLIROM
2026

Episcopul de Camenița,
Mikołaj Dembowski, îi scrie o scrisoare
nunțiului papal Niccolò Serra,
la care secretarul său mai adaugă
câte ceva de la el

Scrisoarea e din partea episcopului, dar a scris-o de la cap la coadă preotul Pikulski (care acum i-o citește), căci episcopul este foarte ocupat cu renovarea palatului său de vară de la Ciornokozînți și ține să supravegheze el însuși lucrările.

Iar nunțiul vrea neapărat să știe ce se mai întâmplă cu ereticii evrei. A ieșit la iveală, ba încă din cauza evreilor și a tribunalului lor rabinic, că rețeaua de sate sabbataiste, apostate, se împânzește pretutindeni. Asemenea sate există în Bucovina, Ungaria, Moravia, Podolia. Toate aceste comunități sunt secrete, adepții ereziilor trec drept evrei cumsecade, dar la ei acasă se dedau la ritualuri satanice, printre care se numără păcatul adamiților. Rabinii sunt tulburați și îngroziți de descoperirea asta. I-au scris nunțiului o scrisoare în care i-au adus la cunoștință cu diplomație această stare de fapt.

Scrisoarea episcopului, pusă pe hârtie de mâna lui Pikulski, relatează așadar procesul evreilor eretici care au fost aduși în fața tribunalului rabinic de la Sataniv:

Audierile au avut loc în sala cahalului¹. Straja curții și, din partea evreilor, un oarecare Naftali, paznicul de la *mikve*, i-au adus pe arestați cu lațul de gât și mâinile legate, astfel încât nu au putut defel să se apere de ghionturile și scuipăturile mulțimii. Unii dintre ei erau atât de speriați, încât au recunoscut totul imediat, chiar înainte să fie chestionați, cerând îndurare și jurând că nu o să mai comită niciodată asemenea fapte. E cazul unui oarecare Iosif din Rohatîn. Alții însă s-au înverșunat să susțină că aducerea lor în judecată este o greșeală, pentru că nu au absolut nimic de-a face cu apostazia.

După prima zi de audieri, din declarațiile strânse se conturează un tablou menit care îți îngheață sângele în vene de groază. Nu numai că și-au necinstit sărbătorile,

1. Cahalul reprezintă comunitatea evreiască (ebr.).

cum e Sabatul, și au mâncat lucruri interzise evreilor, dar au preacurvit, atât bărbații, cât și femeile, cu știrea și permisiunea soților. În centrul acestor erezii se află familia Shor și capul acesteia, Elisha Shor, învinuit că ar fi întreținut relații carnale cu nora lui. Se pare că ultimele acuze au trezit multe emoții, iar soțiile împricinaților au părăsit numaidecât sala, cerând divorțul.

Rabinii își dau seama că trebuie să oprească secta și practicile ei scârnave, care pot arunca o lumină negativă asupra evreilor cucernici, și de aceea au hotărât să ia măsuri foarte severe – asupra lui Iacob Frank au aruncat *herem*-ul, adică l-au anatemitizat. Secta este persecutată, iar studierea Zoharului și a Cabalei, atât de primejdioasă pentru mințile necoapte, a fost interzisă până la împlinirea vârstei de patruzeci de ani. Oricine crede în Sabbatai Țvi și prorocii lui, Baruchia sau Nathan din Gaza, este afurisit. Cei care au fost afurisiții nu au dreptul să ocupe funcții publice, soțiile și fiicele lor sunt considerate concubine, iar copiii lor, bastarzi. Nimeni nu are voie să-i primească în casă, nici să le dea cailor lor nutreț. Și fiecare evreu e obligat să anunțe imediat dacă vede pe undeva un apostat.

Hotărârile acestea au fost confirmate de Seimul celor Patru Ținuturi¹, care s-a întrunit la Konstantinów.

Decizia de anatemitizare a lui Iacob Frank s-a răspândit cu iuțeala vântului în toată țara și acum primim tot felul de denunțuri că acești „sabbataizeloți”, cum îi numește poporul, sunt persecutați peste tot. Am auzit că sunt atacați în propriile case, bătuți, că le sunt confiscate și distruse cărțile sfinte.

Se spune că bărbaților prinși li se rade jumătate din barbă – semn că nu sunt nici evrei, nici creștini, ci se află între două religii. Așadar sunt cu adevărat năpăstuiți și lovitura aceasta dată ereziei evreiești se va dovedi fatală pentru ei. De altfel, conducătorul lor a plecat în Turcia și, temându-se pentru propria viață, probabil că n-o să se mai întoarcă niciodată.

— Păcat, îl întrerupe episcopul. Ar fi fost o șansă să-i convertim cu adevărat.

1. Seimul celor Patru Ținuturi (Polonia Mare, Polonia Mică, Rutenia Roșie și Volînia) a fost organul administrativ central al evreilor din Regatul Polonez, instituit de regele Stefan Batory, ce a funcționat între anii 1580-1764.

Pikulski își mai trece o dată ochii peste formulele de încheiere înainte să-i întindă episcopului scrisoarea la semnat. Prefiră nisip peste cerneală și compune deja în cap propria scrisoare, care neîndoielnic va fi percepută ca un gest de obraznicie din partea episcopului, dar asta nu mai contează, căci și el urmărește tot binele Bisericii. Așa că se duce în odăile sale și scrie propria scrisoare către nunțitul papal pe care intenționează să o trimită la Varșovia cu același curier. În scrisoare face următoarele precizări:

...Excelența Sa episcopul Mikołaj Dembowski, în marea sa bunăvoință, ar vrea să vadă în ei niște oițe care se adună în jurul Maicii noastre, Sfânta Biserică, dar eu aș îndrăzni să-mi exprim rezervele față de acest raționament naiv. S-ar cuveni să cercetăm mai amănunțit ce se ascunde în spatele declarațiilor acestor sectanți care se autointitulează contratalmudiști... Neintenționând să diminuez generozitatea Excelenței Sale episcopul Mikołaj Dembowski, eu aș vedea în demersul Domniei Sale de a atrage în sânul Bisericii mulțimi de creștini dorința aia de face din asta un merit personal.

Din cercetările mele reiese că Iacob Frank vorbește într-adevăr despre Sfânta Treime, dar nu se referă deloc la Treimea creștină, ci la treimea lor, în centrul căreia se află o femeie pe nume Șechina. Treimea lor nu are nimic în comun cu creștinismul, cum preferă să vadă lucrurile Excelența Sa. Iacob vorbește doar în treacăt despre botez, și numai atunci când are chef. Se întâmplă de asemenea ca una să le spună oamenilor de la sate, cărora li se prezintă ca un învățător, un rabin pelerin, și cu totul altceva în spatele ușilor închise, când e înconjurat de cei mai apropiați discipoli ai săi. Are foarte mulți adepți, mai ales evrei contratalmudiști din Nadvirna, Rohatîn și Busk. Dar în ce măsură este o dorință religioasă profundă și în ce măsură doar o tentativă de pătrundere în comunitatea noastră creștină cu alte scopuri decât cele religioase – lucrul acesta nu poate să-l știe deocamdată nimeni. De aceea, animat de o mare îngrijorare, îndrăznesc să îndemn autoritățile Bisericii noastre să cerceteze cu atenția și meticulozitatea necesare chestiunea aceasta, înainte de a întreprinde orice fel de măsuri...

Preotul Pikulski încheie și rămâne cu ochii într-un punct de pe peretele din fața lui. Ar cerceta bucuros el însuși

chestiunea asta și ar servi intereselor Bisericii. Cunoaște bine ebraica și a studiat religia mozaică în profunzime (sau cel puțin așa crede). Religia asta îi trezește un soi de repulsie îngrijorătoare. O repulsie care seamănă cu o fascinație mârșavă. Cine nu a văzut-o de aproape – și majoritatea oamenilor nu o văd – nu are habar cât de uriașă este construcția aceasta numită religia mozaică. E greu de imaginat cine a fost în stare să o conceapă – cărămidă peste cărămidă și bolți uriașe și solide care se susțin unele pe altele. Preotul Pikulski crede că Dumnezeu a încheiat o alianță cu evreii, i-a iubit și i-a strâns la piept, dar pe urmă i-a repudiat. Dumnezeu s-a retras și a lăsat lumea pe mâinile blondului și sobrului Cristos, în hainele lui simple, curate, îngrijite.

Și preotul Pikulski ar mai vrea să știe cum să-l roage pe nuntiu să-i încredințeze investigarea acestei situații, deoarece abilitățile sale lingvistice și vastele cunoștințe îl recomandă suficient. Dar cum să-i scrie așa ceva? Se apleacă asupra foii de hârtie cu tăieturi și încearcă să formuleze pe ciornă cele mai inspirate fraze.

Episcopul Dembowski îi scrie episcopului Sołtyk

Între timp, episcopul Dembowski, a cărui imaginație e la fel de înflăcărată ca a preotului Pikulski, scoate din sertar o foaie de hârtie, o netezește cu palma și îndepărtează firele de praf nevăzute. Începe cu data: 20 februarie 1756, pe urmă deja pana alunecă dezlănțuit pe hârtie și episcopul scrie cu litere mari, delectându-se cu înfloriturile pe care le face mai ales când scrie literele J și S.

Își doresc o mare dispută publică, vor să stea față-n față cu dușmanii lor, rabinii, pentru a le demonstra că Talmudul este rău. În schimb, ar trebui să se boteze toți și, se zice, sunt în număr de câteva mii. Dacă lucrul acesta ar fi să se întâmple, ar fi meritul nostru în lumea întreagă, toți ar ști că în Sfânta noastră Republică am reușit să-i convertim atât de eficient pe păgâni, încât nici nu e nevoie să mergem în Indii, e suficient să-i aducem la dreapta credință pe propriii noștri sălbatici. Apoi, în afară de bune intenții, acești sabbataizeloți nutresc o ură reală față de fărtații lor, evreii talmudiști...

De data asta, imediat după arestarea lor din cauza unor infamii săvârșite într-o colibă din Lanckoruń, am fost informat de alți evrei cu care mă aflu în relații bune și desfășor propriile afaceri. I-au acuzat pe ereticii ăia de păcatul adamiților, care nici nu ar trebui să fie o chestiune de interesul tribunalului consistoriului, însă sub acuzația asta se ascunde problema ereziei. Dar a cui este erezia asta? Că doar nu e a noastră! Și cum să ne ocupăm de erezia evreilor, de vreme ce nu știm nimic despre ea, iar despre evreime știm prea puține? Mulțumesc lui Dumnezeu că eu am pe cine să mă sprijin în chestiunile astea, mă refer la părintele Pikulski, un călugăr bernardin care e destul de bine informat.

Situația este nemaipomenit de delicată, pentru că uite cum văd eu lucrurile: pe de o parte, cu rabinii e bine să trăim în înțelegere și să-i ținem la locul lor, pentru că ne-au adus multe dovezi de loialitate. Pe de altă parte, și noul ferment ne-ar putea fi util dacă am vrea să facem presiuni asupra comunităților evreiești și a rabinilor. I-au afurisit pe contratalmudiști și cei mai mulți dintre ei au fost deja arestați de autoritățile regale. Alții însă sunt în libertate, pentru că nu s-au aflat atunci în Lanckoruń. Imediat ce am aflat lucrul ăsta, am trimis o delegație la ei. Și au venit la mine la Ciornokozînti, dar fără conducătorul lor, Iacob, care, fiind supus al Porții, a fost imediat eliberat și a plecat în Turcia.

De data asta a dat tonul un oarecare Krysa, un bărbat slut și, mai ales, cârcotaș, dar care vorbea foarte bine polona, motiv pentru care mi s-a părut mai isteț decât Frank. Cam impulsiv din fire și impetuos, se bizuia pe frumusețea și elocvența fratelui său, însă mi-au explicat amândoi multe lucruri: că sunt prizonieri de rabini și nu au pace din cauza lor, că sunt chiar amenințați cu moartea, atacați pe drum și deposedați de tot ceau agonisit. Nu sunt lăsați în pace să-și vadă de viața lor sau de afaceri, de aceea ei, care sunt împotriva Talmudului și care, în multe privințe, sunt aproape de sfânta noastră credință, vor să-și poată păstra independența și să se stabilească într-un loc unde influența rabinilor nu-i ajunge. Vor să-și întemeieze propriile sate sau să se stabilească în așezări deja existente, cum ar fi Busk sau Pidhaiți, de unde sunt de baștină.

În ceea ce-l privește pe Frank, Krysa și fratele lui nu au o părere foarte bună despre el, măcar și din cauză că, după ce i-a băgat în necaz, și-a luat tălpășița și stă probabil la cald, la Hotin sau Cernăuți, de unde se uită liniștit la ce se întâmplă aici. Spun despre el că a trecut

numaidecât la islam. Și, dacă e adevărat, asta nu-l pune într-o lumină favorabilă, pentru că, nu cu mult timp în urmă, declara sentimente religioase fervente față de Sfânta noastră Biserică. Mai degrabă e semn că sunt ca atei cărora le face plăcere să trăiască în anarhie religioasă, pendulând de la o credință la alta.

În opinia mea, cel mai mare dintre frații Krysa ar fi un conducător mai bun al sabbataizeloților, dacă n-ar fi atât de slut și de impulsiv. Căci pentru a fi un conducător bun e nevoie de o anumită atitudine, de o statură pe măsură și de o înfățișare cel puțin agreabilă, care să trezească simpatie și ascultare.

Eu am față de ei o atitudine binevoitoare. Cu toate că nu nutresc prea multă simpatie față de ei, pentru că sunt niște străini, diferiți de noi și întortocheați pe dinăuntru, aș vrea să-i primesc la mine în Biserică, asemenea unor copii inocenți. Și cred că ești întru totul de acord cu mine și vei sprijini la rândul tău chestiunea botezului lor. Între timp, eu o să scriu o scrisoare de sprijin pentru ca talmudiștii să nu-i mai prigonească, fiindcă aici la noi se întâmplă lucruri strașnice. Nu numai că au aruncat asupra lui Iacob Frank blestemul lor evreiesc, dar le aruncă în foc cărțile eretice, despre care eu unul nu știu mare lucru.

Doresc să-ți atrag atenția asupra acestor eretici care au fost acuzați și prigoniți de rabinii talmudiști. Te rog să le oferi sprijinul tău, dacă o să aibă vreodată nevoie. Este vorba despre:

Leizorg și Ieruhim din Ozereanî,

Leib Krysa din Nadvirna,

Leibka Szajnowicz Rabinowicz și Moșko Dawidowicz din Berejanî,

Hershko Szmulowicz și Ițek Motlowicz din Busk,

Nutka Falek Majerowicz, cunoscut și sub numele de Bătrânul Fatek,

Moșek Leibka Abramowicz și fiul său Iankiel din Lanckoruń,

Elisha Shor din Rohatîn și numeroasa lui familie,

Leibka Hershko din Sataniv,

Moșko Izraelowicz cu fiul Iosek din Nadvirna,

Moise Aronowicz din Lvov,

Nachman din Busk,

Zelik cu fiul său Leibko și Leibko Szmulowicz.

Episcopul e atât de istovit, încât capul îi atârnă greu deasupra foii și după numele „Szmulowicz“ îi cade pe masă; cerneala din numele Zelik îi mânjește tâmpla albă.

Cuprins

<i>Prolog</i>	938
---------------------	-----

I. CARTEA CEȚII

1. 1752, Rohatîn	934
2. Despre arcul de suspensie nefast și boala femeiască a Katarzynei Kossakowska.....	913
Despre sânge pe mătasuri.....	911
Locul de onoare la masa starostelui Łabęcki	908
3. Despre Așer Rubin și gândurile lui sumbre	901
Stupul de albine sau casa familiei Shor	899
La <i>beth midrash</i>	893
Ienta sau moment neprielnic pentru a muri	890
Ce citim în Zohar?	885
Despre amuleta înghițită.....	884
4. Mariaj și faraon.....	881
<i>Polonia est paradisus Judaeorum</i>	878
Despre casa parohială din Firleiv și păcătosul pastor care locuiește în ea.....	876
Preotul Chmielowski încearcă să-i scrie o scrisoare Domniei Sale Doamna Drużbacka	865
Elżbieta Drużbacka îi scrie preotului Chmielowski.....	864
Episcopul Sołtyk îi scrie o scrisoare nunțului papal	862
Zelik.....	858

II. CARTEA NISIPULUI

5. Despre cum se naște lumea
din oboseala lui Dumnezeu..... 852
- REMINISCENȚE, ADICĂ DESPRE CUM SE NAȘTE
O POVEȘTE DIN OBOSEALA DRUMULUI. SCRISĂ
DE NACHMAN SAMUEL BEN LEVI, RABINUL
DIN BUSK. DE UNDE AM APĂRUT..... 847
- TINEREȚEA MEA..... 842
- DESPRE CARAVANĂ ȘI CUM L-AM
CUNOSCUȚ PE *REB MORDKE*..... 836
- ÎNTOARCEREA MEA ÎN PODOLIA
ȘI O VIZIUNE STRANIE..... 834
- DESPRE CĂLĂTORIA LA SMIRNA
CU *REB MORDECAI*, PRILEJUITĂ DE VISUL
DESPRE CĂCĂREZELE DE CAPRĂ 832
6. Despre oaspetele străin de la nuntă,
cu ciorapi albi și sandale..... 826
- Istoria lui Nachman, în care apare
pentru prima oară Iacob 824
- Școala lui Isohar și cine este, de fapt,
Dumnezeu. Continuarea istoriei lui Nachman
ben Levi din Busk..... 818
- Despre Iacob, un om de rând, și impozite 813
- Despre cum Nachman i se revelează
lui Nachman, adică despre grăuntele
de întuneric și sâmburele de lumină 810
- Despre pietre și băjenarul cu față
înfricoșătoare 808
- Despre cum ajunge Nachman în odaia
Ientei și adoarme la picioarele patului ei 805
- Despre călătoriile Ientei în timp 799
- Despre consecințele teribile
ale pierderii amuletei 796
- Despre ce spune Zoharul 794
- Povestea lui Pesele despre capra
din Pidhaiți și iarba ciudată..... 793
- Preotul Chmielowski îi scrie
o scrisoare Doamnei Drużbacka..... 791

7.	Istoria Ientei.....	788
8.	Din miere nu trebuie să mănânci prea mult sau învățătura de la școala lui Isohar din Smirna, în țara turcească.....	775
	REMINISCENȚE. DESPRE CE AM FĂCUT LA SMIRNA ÎN ANUL EVREIESC 5511. DESPRE CUM L-AM CUNOSCUȚ PE MOLIVDA, DAR ȘI DESPRE CUM SPIRITUL E CA UN AC CE GĂUREȘTE LUMEA	773
9.	Despre nunta de la Nicopole, taina de sub baldachin și avantajul de a fi străin	763
	La Craiova. Despre negoțul în zilele de sărbătoare și despre Hershele, care se confruntă cu dilema vișinei	755
	Despre perlă și Chana	749
10.	Cine e cel care culege ierburi pe Muntele Athos	746
11.	Cum îl întâlnește Molivda-Kossakowski pe Iacob la Craiova	738
	Istoria Domniei Sale Molivda, contele Antoni Kossakowski, cu blazonul Corbului	735
	Despre ce îi atrage pe oameni unii la alții. Câteva observații despre călătoria sufletului.....	730
	Iacob spune pilda inelului.....	726
	REMINISCENȚE. CE AM VĂZUT LA BOGOMILII LUI MOLIVDA	723
12.	Despre călătoria lui Iacob la mormântul lui Nathan din Gaza.....	717
	Despre cum pornește Nachman pe urmele lui Iacob.....	716
	Despre cum se măsoară Iacob cu Anticristul....	712
	Despre <i>ruah ha-kodesh</i> sau când duhul pogoară în om	709
	De ce Salonicul nu-l place pe Iacob.....	705
	REMINISCENȚE. DESPRE BLESTEMUL SALONICULUI ȘI NĂPĂRLIREA LUI IACOB	702

REMINISCENȚE. DESPRE PERMUTAREA TRIUNGHIURILOR.....	697
DESPRE ÎNTÂLNIREA CU TATĂL LUI IACOB LA ROMANIV. HOȚUL ȘI VARDISTUL	694
Despre dansul lui Iacob	691

III. CARTEA DRUMULUI

13. Despre căldura din decembrie 1755, adică luna Tevet 5516, despre țara Polin și molima de la Mielnița	684
Ce văd ochii ageri ai iscoadelor de orice teapă	681
„Sunt trei lucruri pe care nu le pot pătrunde, patru pe care nu le înțeleg“, Proverbe 30:18	677
Străjerele Domnului	672
REMINISCENȚE, CONSEMNAȚE DE NACHMAN DIN BUSK PE ASCUNS, FĂRĂ ȘTIREA LUI IACOB	670
Despre faptele misterioase de la Lanckoruń și ochiul răuvoitor.....	668
Cum i-a prins Gershom pe apostatați.....	665
Despre prințesa poloneză Gitla, fiica lui Pinkas	664
Despre Pinkas și marea lui disperare	662
14. Despre episcopul de Camenița, Mikołaj Dembowski, care nu știe că este o efemeridă în toată povestea	660
Despre cum își apără preotul Chmielowski reputația în fața episcopului	654
Despre ce îi scrie Elżbieta Drużbacka preotului decan Chmielowski, în februarie 1756, din Rzemień-pe-Wisłoka	650
Preotul decan Chmielowski îi scrie Elżbietei Drużbacka.....	649
Ce notează Pinkas și ce trece sub tăcere.....	646
Despre <i>seder ha-herem</i> sau rânduiala excomunicării	643

Despre Ienta, care e omniprezentă și vede totul	641
Episcopul de Camenița, Mikołaj Dembowski, îi scrie o scrisoare nunțiului papal Niccolò Serra, la care secretarul său mai adaugă câte ceva de la el	636
Episcopul Dembowski îi scrie episcopului Sołtyk	633
În același timp... ..	630
Cum se împlinesc prorociile funeste ale mașterei Gitlei	629
15. La Camenița, fostul minaret e transformat în postament pentru Maica Domnului	627
La ce se gândește episcopul Dembowski când se bărbierește	624
Despre cele două naturi ale Chaiei	621
Formele noilor litere	617
Despre Krysa și planurile lui de viitor	615
16. Despre vara anului 1757 și despre cum se stabilesc anumite adevăruri seculare la dezbaterile de la episcopia din Camenița Podoliei	612
Despre arderea Talmudurilor	609
Preotul Pikulski explică principiile gematriei vlăstarelor de viță nobilă.....	606
Dembowski, proaspăt unsul arhiepiscop de Lvov, se pregătește de drum	603
Despre viața răposatei Ienta în iarna anului 1757, când au fost arse Talmudurile, iar după aceea și cărțile incendiatorilor.....	599
Despre aventurile lui Așer Rubin cu lumina și despre cele ale bunicului său cu lupul.....	593
Despre prințesa poloneză din casa lui Așer Rubin.....	589
Despre ce întorsătură pot lua lucrurile. Katarzyna Kossakowska îi scrie episcopului Kajetan Sołtyk.....	587
<i>Pompa funebris</i> . 29 ianuarie 1758.....	586

Despre sângele vărsat și lipitorile flămânde	583
Doamna Elżbieta Drużbacka îi scrie preotului decan Chmielowski sau despre perfecțiunea formelor imprecise.....	581
Preotul decan Benedykt Chmielowski îi scrie Domniei Sale Doamna Elżbieta Drużbacka	579
Despre musafirul neașteptat care îl vizitează pe preotul Chmielowski în toiul nopții.....	577
Despre peștera în forma literei <i>alef</i>	575
17. REMINISCENȚE. DILEMELE INIMII.....	573
CUM L-AM CONVINS PE IACOB, LA GIURGIU, SĂ SE ÎNTOARCĂ ÎN POLONIA	569
Preotul Benedykt plivește maghiranul.....	558
Băjenarul	555
Istoria băjenarului. Purgatoriul evreiesc.....	554
Cum fac verii front comun și pornesc la război.....	551
Molivda pornește la drum și privește regatul oamenilor liberi	543
Cum ajunge Molivda mesager într-o chestiune dificilă.....	540
Despre adevărul folositor și adevărul nefolositor și despre poșta mortierelor	536
Kossakowska, soția castelanului de Camenița, îi scrie senatorului Łubieński, episcop de Lvov.....	533
Preotul Pikulski îi scrie senatorului Łubieński, episcop de Lvov	531
Antoni Molivda-Kossakowski îi scrie Excelenței Sale, episcopul Łubieński.....	529
Cuțite și furculițe.....	527
18. Despre cum Ivanea, un mic sat de pe malul Nistrului, devine republică	525
Despre mânecile sfintei cămăși a lui Sabbatai Țvi.....	522
Despre ce putere are atingerea lui Iacob	519
Despre ce vorbesc femeile când jumulesc găinile	518

Cine ajunge în cercul femeilor	517
La Ivanea, privirea încruntată a Chanei observă detaliile	515
Despre vizita lui Molivda la Ivanea	514
Grația divină care strigă din întuneric spre lumină	506
Suplica adresată arhiepiscopului Lubieński	501
Despre faptul că sfințenia și păcatul sunt strâns legate	499
Despre Dumnezeu	497
„Morarul macină fărină“	496

IV. CARTEA COMETEI

19. Despre cometa care întotdeauna anunță sfârșitul lumii și aduce Șechina.....	488
Despre Iankiel din Hlinna și mirosul fatal de nămol.....	485
Despre Acte Excentrice, tăcere și alte distracții de la Ivanea	481
Povestea celor două tăblițe.....	476
REMINISCENȚE. OPT LUNI DE TRAI ÎN OBȘTEA DOMNULUI DE LA IVANEA	474
DESPRE DUALITATE, TREIME ȘI PĂTRIME.....	472
Despre stingerea lumânărilor	468
Un om care nu are un petic de pământ al său nu se poate numi om.....	467
Despre „rândaș“ și învățarea limbii polone	466
Despre noile nume	465
Despre Pinkas, care coboară în infern în căutarea fiicei sale.....	463
Antoni Molivda-Kossakowski îi scrie Katarzynei Kossakowska.....	458
Katarzyna Kossakowska îi scrie lui Antoni Molivda-Kossakowski.....	456
Despre cruce și dansul în abis	455

20. Ce vede Ienta de sub bolta catedralei din Lvov în 17 iulie 1759.....	454
Despre fericirea familială a lui Așer	450
Al șaptelea punct al disputei	448
Un semn secret cu degetul și unul cu ochiul....	444
Katarzyna Kossakowska îi scrie episcopului Kajetan Sołtyk.....	442
Despre necazurile preotului Chmielowski.....	441
Despre Pinkas, care nu înțelege cum a păcătuit.....	438
Despre mulțimea de oameni care năpădește străzile Lvovului	435
Familia Majorkowicz.....	433
Nachman și haina lui din fapte bune	432
Nota de plată a preotului Pikulski și târgul de prenume creștine	430
Despre ce pățește preotul Chmielowski la Lvov	428
La tipografia lui Paweł Józef Golczewski, tipograful privilegiat al Majestății Sale Regale...	423
Despre proporțiile potrivite.....	420
Botezul	417
Despre barba rasă a lui Iacob Frank și noua față care se dezvăluie de sub ea	415
21. Despre cum, în toamna anului 1759, molima apare la Lvov	414
Ce-i scrie Molivda verișoarei sale, Katarzyna Kossakowska	408
Katarzyna Kossakowska îndrăznește să-i deranjeze pe potentatii acestei lumi	406
Despre monedele călcate în picioare și stolul de cocori tulburat de un jungher	404
REMINISCENȚE. LA RADZIWIŁŁ	400
DESPRE TRISTELE INCIDENTE DE LA LUBLIN	396

22. Hanul de pe malul drept al Vistulei.....	389
Despre evenimentele de la Varşovia și despre nunțiul papal.....	386
Despre Katarzyna Kossakowska și autoritatea ei la Varşovia	382
Katarzyna Kossakowska îi scrie vărului ei	380
Ce bucate a servit doamna Kossakowska la masa din Ajunul Crăciunului.....	379
Awacza și cele două păpuși	376
Păpușa pentru Salomea Łabecka. Istoriile preotului Chmielowski despre bibliotecă și botezul solemn.....	374
Preotul Gaudenty Pikulski, călugăr bernardin, îi descoase pe naivi.....	368
Preotul Gaudenty Pikulski îi scrie primatului Łubieński.....	364
Żupan-ul albastru și contășul roșu.....	361
Ce s-a întâmplat la Varşovia când a dispărut Iacob.....	360
Scuipați în focul ăsta.....	358
Un ocean de întrebări care scufundă chiar și cea mai solidă corabie	356
23. Cum se vânează la Hieronim Florian Radziwiłł....	346
REMINISCENȚE. DESPRE CELE TREI CĂI ALE POVEȘTII ȘI DESPRE FAPTUL CĂ POVESTIREA ÎNSEAMNĂ ACȚIUNE	341
Chana, gândește cu inima!	335

V. CARTEA METALULUI ȘI A SULFULUI

24. Cum merge mașina mesianică	330
Despre sosirea lui Iacob la Częstochowa, într-o noapte de februarie a anului 1760	329
Cum arată temnița lui Iacob.....	326
Flagelatorii	323
Sfânta Icoană care nu dezvăluie, ci ascunde	320

O scrisoare în polonă.....	317
Vizita la mănăstire	316
<i>Upupa dicit</i>	311
Despre cum Iacob învață să citească și de unde vin polonezii	309
Despre Jan Wołowski și Mateusz Matuszewski, următorii care vin la Częstochowa în noiembrie 1760.....	308
Družbacka îi scrie lui Benedykt Chmielowski, decan de Rohatîn, Tarnów, Crăciunul anului 1760.....	306
Inima de aur, grea de suferință, a Elzbietei Družbacka oferită Madonei Negre.....	305
25. Ienta doarme sub aripile berzei.....	302
Despre cum măsoară Ienta mormintele	300
Scrisoarea lui Nachman Jakubowski către Domnul de la Częstochowa	299
Daruri de la Besht	294
Conacul de zadă din Wojsławice și dinții lui Zwierzchowski.....	291
Despre caznă și blestem	289
Ce procește Chaia	286
Edom se zdruncină din temelii	285
Despre cum anarhia îngreunează circulația trăsurilor pe Krakowskie Przedmieście	283
Pinkas redactează <i>Documenta Judaeos</i>	282
Pe cine întâlnește Pinkas la târgul din Lvov	280
Oglinda și sticla obișnuită	278
Despre viața de zi cu zi în închisoare și despre cutia cu păpuși.....	273
Gura genunii sau vizita lui Tova și a fiului său, Chaim Turcul, în 1765	269
Elzbieta Družbacka scrie, din mănăstirea călugărițelor bernardine din Tarnów, ultima scrisoare adresată preotului canonic Benedykt Chmielowski din Firleiv	263
Despre întoarcerea la viață a lui Molivda.....	260

Despre peșterile călătoare	255
Despre nereușita ambasadurilor și istoria care ia cu asalt zidurile mănăstirii	252
Despre cum a trecut la cele veșnice doamna Chana, în februarie 1770, și despre locul odihnei de veci.....	246
REMINISCENȚE. STAREA DE ASEDIU.....	244

VI. CARTEA ȚĂRII ÎNDEPĂRTATE

26. Ienta citește cărțile de liberă trecere.....	236
Despre familia Dobruška din Prossnitz	232
Despre noua viață la Brünn și ticăitul orologiilor	227
Despre Moses Dobruška și ospățul Leviatanului.....	223
Despre casa de lângă catedrală și sosirea domnișoarelor.....	219
REMINISCENȚE. CUM SĂ PRINZI PEȘTE ÎN APE TULBURI.....	213
CUVINTELE DOMNULUI.....	209
Pasărea care sare din tabacheră	206
Mii de complimente. Nunta lui Moses Dobruška, alias Thomas von Schönfeld.....	204
Despre împărat și oamenii de pretutindeni și de nicăieri	202
Despre ursul din visul Awaczei Frank	198
Despre viața pe culmi	195
Mașina care joacă șah	192
27. Cum a ajuns Nachman Piotr Jakubowski ambasador	188
Întoarcerea episcopului Soltyk	184
Ce se întâmplă în comunitatea Domnului, rămasă la Varșovia.....	183
Anzeige sau denunțul	177
Urmările consumului cafelei cu lapte	173

Hernia și cuvintele Domnului	168
Despre fascinația pentru experimentele misterioase asupra materiei	165
Toate felurile posibile de cenușă sau cum să obții aur acasă, folosind o metodă la îndemână	160
Cum văd lumea visele Domnului	159
Franciszek Wołowski vine în pețit	154
Despre Samuel Ascherbach, fiul Gitlei și al lui Așer	152
28. Așer la cafeneaua vieneză sau <i>Was ist Aufklärung?</i> 1784	151
Despre efectele terapeutice ale profeției	145
Despre figurinele din pâine	143
Respingerea cererii în căsătorie a lui Franciszek Wołowski cel tânăr	141
O ultimă audiență la împărat	139
Thomas von Schönfeld și jocurile lui	136
REMINISCENȚE.	
FIII LUI IACOB FRANK. MOLIVDA	131
ULTIMELE ZILE LA BRÜNN	126
Molivda în căutarea miezului propriei vieți	123
Continuarea istoriei lui Antoni Kossakowski, zis și Molivda	118
29. Despre norodul care se instalează la Offenbach-pe-Main, ca un roi de insecte	113
Despre Schloss Isemburg și locuitorii lui zgribuliți	111
Despre ouăle fierte tari și prințul Lubomirski....	108
Cum ține lupoaica Zwierzchowska ordinea la castel.....	104
Pumnalul bătut cu turcoaze.....	102
Despre casa păpușilor.....	98
Mirosul periculos al lichiorului de zmeură și al vinului muscat	95
Despre planurile mărețe ale lui Thomas von Schönfeld	90

Cine este Domnul când nu mai e cine e.....	86
Despre păcatele lui Roch Frank.....	83
Despre <i>neshika</i> , sărutul divin.....	81
Zvonuri, scrisori, delatțiuni, ucazuri, rapoarte.....	77
30. Moartea unei prințese poloneze, pas cu pas.....	74
Masă la Varșovia pentru treizeci de persoane	70
Despre traiul obișnuit.....	69
Heiliger Weg nach Offenbach.....	66
Despre femeile care își înmoaie picioarele în apă.....	60
REMINISCENȚE. DESPRE LUMINĂ.....	57

VII. CARTEA NUMELOR

31. Jakubowski și cărțile morții.....	48
Eva Frank salvează Offenbachul de prădăciunea napoleoniană.....	46
Craniul.....	44
Despre întâlnirea de la Viena.....	44
Samuel Ascherbach și surorile lui.....	43
Biblioteca fraților Żaluski și preotul canonic Benedykt Chmielowski.....	42
Martiriul lui Iunius Frey.....	41
Copiii.....	38
O fetiță superbă cântă la spinetă.....	35
Despre un anume manuscris.....	34
Peregrinările <i>Noii Atene</i>	33
Ienta.....	32
<i>Notă bibliografică</i>	26
<i>Mulțumiri</i>	22
<i>Credite foto</i>	21